

Temnolasa, a ledena kot blondinka. Eterična, a seksi. Krasotica, a z glavo. Začela je kot *Adèle H.*, nadaljevala kot *Camille Claudel*, končala pa kot *Kraljica Margo*.

La Reine Margot, nimfomanska, degenerirana, zelo osvobojena *Marguerite de Valois*, hči Katarine Medičejske in Henrika II., ki se je le šest dni pred slovito in krvavo, ne, ne krvavo, ampak mesarsko, grizljivevsko Šentjernejsko nočjo poročila s Henrikom Navarskim — na koncu ji je v naročju obtičala glava edinega moškega, ki ga je kdaj ljubila, glava protestanta La Môlea. Intelektualka pač. Je najlepša ženska na svetu? Drži, Isabelle Adjani je tako lepa, da se že zdi, kot da so v *Kraljici Margo* (Patrice Chéreau) historična razmerja, ki so obsedala in generirala francosko kraljevsko družino, le atributi njene lepote: možu se zdi tako lepa, da si z njo ne upa spati, in hej, celo bratje bi spali z njo. A njena lepota je samorefleksivna. Recimo: ko bi se morala poročiti s Henrijem Navarskim in pred oltarjem reči svoj »Da«, obnemi — nihče je ne more imeti. Vrhunec samorefleksivnosti: ko na ulici na slepo pobere La Môlea in se takoj potem z njim strastno poseksa, ima na obrazu masko — namig na to, da obojega ne moreš imeti? Od nje lahko dobiš le seks ali pa le obraz. Ena ali drugo. Oboje je preveč. Fatalno. Katastrofalno. Drži, tako je lepa, da se na trenutke zdi že kar bolna ... še huje ... mrtva. Njena lepota gre lepo s smrtnjo. Vedno je namreč tam, kjer se umira, bodisi kolektivno (Šentjernejska noč), individualno (*La Môle*) ali pa ritualno (bratje). Tako je lepa, da ji moški nič ne morejo. Končno je stopila na svoje mesto. Isabelle Adjani je filmsko kariero začela že pri štirinajstih, prvo opaznejšo vlogo dobila v *Klofuti* (*Le gifle*, 1974, Claude Pinoteau), zaslovela pa z vlogo nora zaljubljene, a

ISABELLE ADJANI

katastrofalno neuslišane hčerke Victorja Hugoja v *Zgodbi Adèle H.* (*Histoire d'Adèle H.*, 1975, François Truffaut), za kar je prejela veliko nagrad, celo nominacijo za Oskarja. Njeno fotogeničnost so potem izkoristili Roman Polanski, André Téchiné, Werner Herzog in James Ivory, Walter Hill je vmes v *Vozniku* (*The Driver*, 1978) opozoril na mračno dvoumnost te lepote, toda šele Andrzej Zulawski je v *Obsedenosti* (*Possession*, 1981) priklical maščevalno, animalično, demonično vrednost te enigmatične lepote, o kateri sta potem vse povedala filma *Morilsko poletje* (*L'été meurtrier*, 1983, Jean Becker) in Smrtonosna pot (*Mortelle randonnée*, 1983, Claude Miller). Obakrat je bila njena lepota morilska, sad neke osnovne — hugojevske, očitno povsem romantične, histerične — neuslišanosti. Isabelle Adjani bržcas ni bila edina ženska, ki jo je oče zavrnil (*Zgodbi Adèle H.*, *Morilsko poletje* in *Smrtonosna pot* so variacije na to temo), toda edina, ki je hotela potem s seksom pobiti cel moški rod. Drži, tako lepo lahko zgleda le ženska, ki hoče zapeljati svojega očeta.

OSTALI FILMI

Le petit bougnat (1970, Michel); *Faustine et le bel été* (1972, Companez); *Le locataire* (1976, Polanski); *Barocco* (1976, Téchiné); *Violette et François* (1977, Rouffio); *Nosferatu* (1979, Herzog); *Les soeurs Brontë* (1979, Téchiné); *Clara et les chics types* (1980, Monnet); *Quartet* (1981, Ivory); *L'année prochaine si tout va bien* (1981, Hubert); *Antonietta* (1982, Saura); *Tout feu tout flamme* (1982, Rappeneau); *Subway* (1985, Besson); *Ishtar* (1987, May); *Camille Claudel* (1988, Nuytten); *Lung-Ta: les cavaliers du vent* (1990); *Toxic affair* (1993, Esposito).

MARCEL STEFANCIC, JR.